

**Nabożeństwa w naszej parafii
Maj 2018**

02.05 środa	Połowa Okresu Pięćdziesiąticy. Święta Liturgia. Spotkanie Seniorów parafii. Akatyst do św. Męcz. Młodzieńca Gabriela Zabłudowskiego.	godz. 9 ⁰⁰ godz. 17 ⁰⁰
03.05 czwartek	Św. Męcz. Młodzieńca Gabriela Zabłudowskiego. Święta Liturgia.	godz. 9 ⁰⁰
04.05 piątek	Św. Męcz. Bazylego (Martysza). Święta Liturgia.	godz. 9 ⁰⁰
05.05 sobota	Święta Liturgia. Wspomnienie zmarłych. Wsienoszcznoje bdenije.	godz. 9 ⁰⁰ godz. 17 ⁰⁰
06.05 niedziela	Niedziela V po Wielkanocy. O Samarytance. Św. Wlk. Męcz. Jerzego Zwycięzcy. Święta Liturgia.	godz. 8³⁰ godz. 10⁰⁰
08.05 wtorek	Św. Apostoła i Ewangelisty Marka. Święta Liturgia.	godz. 9 ⁰⁰
09.05 środa	Święta Liturgia. Wspomnienie zmarłych. Akatyst ku czci Bogurodzicy.	godz. 9 ⁰⁰ godz. 17 ⁰⁰
12.05 sobota	Święta Liturgia. Wspomnienie zmarłych. Wsienoszcznoje bdenije.	godz. 9 ⁰⁰ godz. 17 ⁰⁰
13.05 niedziela	Niedziela VI po Wielkanocy. O Ślepcu. Święta Liturgia.	godz. 8³⁰ godz. 10⁰⁰
16.05 środa	Zakończenie święta Paschy. Święta Liturgia. Wigilia święta Wniebowstąpienia Pańskiego. Wsienoszcznoje bdenije.	godz. 9⁰⁰ godz. 17⁰⁰
17.05 czwartek	Święto Wniebowstąpienia Pańskiego. Święta Liturgia.	godz. 9⁰⁰
19.05 sobota	Święta Liturgia. Wspomnienie zmarłych. Święta Liturgia i poświęcenie krzyża na głównej kopule cerkwi Hagia Sophia-Mądrości Bożej w Warszawie. Wsienoszcznoje bdenije.	godz. 10 ⁰⁰ godz. 9 ³⁰ godz. 17 ⁰⁰
20.05 niedziela	Niedziela VII po Wielkanocy. Śww. Ojców I Soboru Powszechnego. Święta Liturgia.	godz. 8³⁰ godz. 10⁰⁰
21.05 poniedziałek	Ap. i Ewangelisty Jana Teologa. Święta Liturgia.	godz. 9 ⁰⁰
22.05 wtorek	Przeniesienie relikwii św. Mikołaja Cudotwórcy z Miry Licejskiej do Bari. Święta Liturgia.	godz. 9 ⁰⁰
23.05 środa	Święta Liturgia. Wspomnienie zmarłych. Akatyst do św. Mikołaja Cudotwórcy.	godz. 9 ⁰⁰ godz. 17 ⁰⁰
24.05 czwartek	Śww. równych apostołom Cyryla i Metodego. Święta Liturgia.	godz. 9 ⁰⁰
26.05 sobota	Sobota Rodzicielska. Święta Liturgia. Wspomnienie zmarłych. Wigilia święta Pięćdziesiąticy. Wsienoszcznoje bdenije.	godz. 9 ⁰⁰ godz. 17 ⁰⁰
27.05 niedziela	Pięćdziesiątka. Dzień Świętej Trójcy. Święta Liturgia. Wieczernia z czytaniem modlitw na klękaniu.	godz. 8³⁰ godz. 10⁰⁰
28.05 poniedziałek	Dzień Świętego Ducha. Święta Liturgia.	godz. 9⁰⁰
30.05 środa	Święta Liturgia. Wspomnienie zmarłych. Akatyst za dusze zmarłych.	godz. 9 ⁰⁰ godz. 11 ⁰⁰

W Naszej Parafii

Parafia Prawosławna św. Jana Klimaka w Warszawie, 1 maja 2018, nr 5/111

Wniebowstąpienie Pańskie

Troparion. ton 4:

Wzniosłeś się
w chwale, Chryste
Boże nasz, radość
uczyniwszy uczniom
obietnicą Świętego
Ducha, ogłoszonym im
błogosławieństwem,
albowiem Ty jesteś
Synem Bożym,
Zbawicielem świata.

Kontakion, ton 6:

Spełniwszy o nas
Opatrzność
i zjednoczywszy
ziemskie z niebieskim,
wstąpiłeś w chwale
Chryste Boże nasz,
nie rozłączając się
w żadnym wypadku,
lecz pozostając
nierozłącznym
i wołając
do miłujących Ciebie:
Ja jestem z wami i nikt
was nie zwycięży!

Megalinarion:

Uwielbiamy Ciebie, Dawco Życia Chryste, i czcimy Twoje Boskie
wstąpienie na niebiosa z przeczystym Twoim ciałem.

Święto Wniebowstąpienia Pańskiego w ikonografii prawosławnej

Wniebowstąpienie Pańskie jest świętem ruchomym, należącym do grona dwunastu wielkich świąt. Obchodzone jest w czterdziesty dzień po Zmartwychwstaniu Chrystusa. Zostało ustanowione jeszcze w czasach apostołskich dla uczczenia chwalebego Wniebowstąpienia.

Ikonografia święta wykształciła się już w IV-V w. Opiera się ona na skromnych opisach tego wydarzenia zawartych w ewangeliach Marka (Mk 16,19-20) i Łukasza (Łk 24,50-53) oraz dokładniejszej relacji w księdze Dziejów Apostołskich (Dz 1,6-11). Swą inspirację czerpie również z tekstów liturgicznych nabożeństwa Wniebowstąpienia.

Po śmierci na Krzyżu Chrystus ukazywał się ośmiokrotnie. Ostatni raz, czterdziestego dnia, zebrał apostołów na Górze Oliwnej na wschód od Jerozolimy, w pobliżu Betanii, aby przekazać im ostateczne przesłanie. Jako świadków Jego Wniebowstąpienia ikonografia ukazuje Matkę Bożą oraz dwunastu apostołów. Złożona w taki sposób kompozycja ikony, przypomina, że chociaż Chrystus wzniósł się na niebo, wcale nie jesteśmy opuszczeni, bowiem została nam dana wspólnota, Cerkiew. Chrystus jest głową Cerkwi, Matka Boża - Jej obrazem, a apostołowie - Jej fundamentem. Oto przebogata symbolika jaką przedstawia nam ikona Wniebowstąpienia, z której bije wielka radość, atmosfera rozmodlenia, spokoju i uwielbienia. Na ikonie Wniebowstąpienia można wyróżnić dwie sfery: niebo i ziemię. Granicę między nimi stanowi zarys szczytu Góry Oliwnej i znajdujących się na nim koron drzew oliwnych. Dla zachowania symetryczności ich liczba zawsze jest parzysta - zwykle od dwóch do sześciu.

W centrum kompozycji znajduje się wznoszący się na niebo w chwale i majestacie Chrystus. Przedstawiany jest w postaci Pantokratora - Wszechwładnego - zasiadającego na tronie chwały w świetlistych czerwono-złoty szatach, przenizanych złocistymi promieniami, symbolizującymi Boskie energie-moce. Zasiada On w samym centrum mandorli, znamionującej sfery niebiańskiej, która usiana jest złocistymi promieniami rozchodzącymi się na podobieństwo promieni słonecznych. Mandorłę, pod którą niektórzy *ikonopiscy* umieszczają obłok, unoszą do góry dwaj aniołowie. Niekiedy towarzyszy im kilku (dwóch lub czterech) innych z trąbami w dłoniach. Zależnie od wariantu ikony Chrystus albo unosi obie ręce (oraz stopy - jak mówią *stichery* święta) w błogosławieństwie, albo w lewej dłoni trzyma zwinięty (bardzo rzadko rozwinięty) zwój Pisma Świętego, będący symbolem Jego panowania i Zmartwychwstania oraz nowego porządku świata, zaś wyciągniętą w bok prawą ręką błogosławi tych, których zebrał. Błogosławieństwo Chrystusa stanowi już załazek mającego wkrótce nastąpić dnia Pięćdziesiątnicy - Zasłania Świętego Ducha na Apostołów. W ten sposób ikona Wniebowzięcia Chrystusa rzuca wiele światła na sposób rozumienia przez Ojców VII Soboru Powszechnego przedstawiania wcielonego, "widzialnego w ciele" Zbawiciela w sposób widzialny i cielesny.

W dolnej, ziemskiej części ikony znajduje się Matka Boża i apostołowie. Serce Bogarodzicy przepełniło się na Górze Oliwnej radością z powodu dokonania dzieła zbawienia ludzi. Jej ważność podkreśla zajmowane przez Nią centralne miejsce oraz odcinające się od Jej ciemnoczerwonych szat białe odzienia dwóch aniołów, stojących

niecio z tyłu po obu Jej stronach. Matka Boża przedstawiana jest zwykle w geście orantki, orędowniczki za ludzi przed Bogiem, z modlitewnie uniesionymi do góry rozpostartymi rękoma. Na niektórych ikonach Jej dłonie ułożone są w geście związanym z wyznaniem wiary. Obecności Bogarodzicy w czasie tego wydarzenia nie potwierdzają teksty nowotestamentowe, może ona jednak być interpretowana jako potwierdzenie ludzkiej natury Chrystusa, bowiem dzięki Niej nastąpiło Wcielenie. Bogarodzica jest przecież nie tylko Matką Zbawiciela, ale też matką całego rodzaju ludzkiego, mostem prowadzącym zarówno od Boga do rodzaju ludzkiego jak i od ludzkości do Jej Syna.

Stojący za plecami Bogarodzicy aniołowie w wyrażającym radość geście unoszą dłonie i (niekiedy) skrzydła, ukazując nimi na wznoszącego się na niebo Chrystusa. Głoszą oni, iż wstępujący do nieba Chrystus powróci w chwale.

W przeciwieństwie do Matki Bożej, której nieruchomość wyraża niezmienną prawdę Cerkwi, a poza świadczy o spokoju, bezruchu i milczeniu, zgromadzeni wokół Niej apostołowie przedstawiani są w ruchu, który kontrastuje z przejrzystą lekkością Jej sylwetki. Ruchliwość apostołów oznacza głoszenie Ewangelii, mnogość języków i sposobów wyrażania jednej prawdy. Wszyscy apostołowie (przeważnie trzymający w dłoniach zwinięte zwoje) wyraźnie różnią się też ubiorami, co sugeruje powszechność Cerkwi, będącej nie instytucją, lecz wspólnotą, której członkowie pochodzą ze wszystkich narodów. Barwy te są w znacznym stopniu odtwarzane w kolorach szat aniołów unoszących Chrystusa do nieba.

Apostołowie umieszczani są w równej liczbie (po sześciu) po obu stronach Bogarodzicy. Uwaga większości z nich jest zwykle skierowana na wznoszącego się Chrystusa, inni swoje spojrzenie kierują ku Bożej Rodzicielce. Ci pierwsi zwykle wyciągają modlitewnie ku górze ramiona, drudzy zazwyczaj mają dłonie złożone w modlitwie. Na niektórych ikonach zachowanie apostołów stojących po jednej stronie wyraźnie różni się od zachowania tych, znajdujących się po drugiej stronie. Jedna grupa, w porywie duszy ku wieczności, wznosi dłonie do góry, ku wznoszącemu się Chrystusowi, podczas gdy druga wpatruje się w ukrytą tajemnicę Cerkwi - Matkę Bożą. Przeważnie po prawej i lewej stronie Matki Bożej umieszczani są apostołowie Piotr i Paweł, niekiedy zaś również apostoł Jan. Apostoł Paweł, w rzeczywistości nieobecny podczas Wniebowstąpienia, uzupełnia tu dwunastkę uczniów Zbawiciela (na miejsce Judasza apostołowie wybrali Macieja już po powrocie z Góry Oliwnej).

Kompozycyjnie w ikonie Wniebowstąpienia wyraźnie da się wyodrębnić doskonale figury geometryczne - trójkąt i dwa okręgi oraz znak krzyża. Linia pionowa krzyża łączy głowę Zbawiciela z głową Matki Bożej, zaś linię poziomą stanowi horyzont. Wierzchołki trójkąta tworzą u góry uniesione dłonie (lub skrzydła) stojących za Bogarodzicą aniołów, a u dołu Jej stopy. Figura ta zdaje się widzialnie wyrażać obraz Świętej Trójcy, której odbiciem jest Cerkiew. Pierwszy z okręgów, to ten, w którym wnoszony jest do nieba Sam Chrystus, drugi zaś to okrąg Cerkwi, stanowiący odbicie pierwszego i tworzony przez najdalej wysunięte postacie apostołów.